

ISTER-GRANUM EGTC

Aktív turisztikai stratégia, 2022

AKCIÓTERV

Partnerséget építünk

www.skhu.eu

www.rdvegtc-spf.eu

Készítette a HBH Stratégia és Fejlesztés Kft.

2022. április

HBH Stratégia és Fejlesztés Kft.

1022 Budapest, Bimbó út 7.

Tel.: +36 1 319-1790

Fax.: +36 1 319-1381

Honlap: www.hbhe.eu

Európai Regionális Fejlesztési Alap

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	1
1. AZ AKTÍV TURIZMUS TERÜLETÉN MEGVALÓSÍTHATÓ PROJEKTEK TÍPUSAI	2
2. PROJEKTLISTÁR	7
2.1 A LASSÚ TURIZMUS ELTERJEDÉSÉNEK MEGALAPOZÁSA SZAKPOLITIKAI SZINTEN.....	8
2.2 EGYSÉGES MEGJELENÉS ÉS AKTÍV TURISZTIKAI TÉRSÉGI BRAND KIALAKÍTÁSA.....	9
2.3 TÉRSÉGI AKTÍV TURISZTIKAI KÁRTYA (TATU)	10
2.4 TÉRSÉGI KERÉKPÁRKÖLCÖNÖZÉSI ALAPRENDSZER (TÉKA)	11
2.5 ISTER-GRANUM AKTÍV TURIZMUS ÉJSZAKÁJA (IG-NITE)	12
2.6 MMM („MÉG MENNYI MINDEN...”) INFÓPONTOK LÉTESÍTÉSE.....	13
2.7 MESÉS TÁJAKON.....	13
2.8 VÁR ÁLLOTT, MOST KŐHALOM.....	14
2.9 A BÁNYÁSZATI ÖRÖKSÉG TURISZTIKAI CÉLÚ FELHASZNÁLÁSA, ÁSVÁNYVADÁSZAT.....	15
2.10 GYÓGYÍTÓ ERDŐKBEN ÉS RÉTEKEN AZ EGÉSZSÉG MEGŐRZÉSÉÉRT (GYERE)	16
2.11 FOTÓ KAPCSOLATBAN AZ ISTER-GRANUM RÉGIÓVAL	17
2.12 ÉLMÉNYRÉGEZÉST MINT TURISZTIKAI ATTRAKCIÓ (ÉTA).....	18
2.13 TERMÉSZETKÖZELI MEGOLDÁSOKAT BEMUTATÓ PARKOK HÁLÓZATA	19
2.14 FOGYATÉKKAL ÉLŐK SZÁMÁRA NYITOTT TÉRSÉG (FÉNYT).....	20
2.15 KÖRNYEZETI ART–TARTALMAK	21
2.16 A MADÁRBARÁT ISTER-GRANUM ORNITOLÓGIAI TURIZMUSÁNAK FEJLESZTÉSE (AMIGO).....	22
3. FORRÁSTÉRKÉP	23
3.1 INTERREG VI-A MAGYARORSZÁG-SZLOVÁKIA EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROGRAM 2021-2027	23
3.2 INTERREG KÖZÉP-EURÓPA 2021-2027 (INTERREG CENTRAL EUROPE)	26
3.3 INTERREG DUNA TRANSZNACIONÁLIS PROGRAM 2021-2027 (INTERREG DANUBE COOPERATION PROGRAMME)	28
3.4 INTERREG EURÓPA 2021-2027 (INTERREG EUROPE)	31
3.5 VISEGRÁDI ALAP (VISEGRAD FUND)	33
3.6 TOP_PLUSZ-1.1.3-21 – HELYI ÉS TÉRSÉGI TURIZMUSFEJLESZTÉS.....	35

1. AZ AKTÍV TURIZMUS TERÜLETÉN MEGVALÓSÍTHATÓ PROJEKTEK TÍPUSAI

Az aktív turisztikai projektek alapvetően öt területen valósítanak meg fejlesztéseket: 1) attrakciók, 2) útvonalak és útvonalhálózatok, 3) szolgáltatások, 4) marketing és PR, 5) menedzsment és koordináció. Ezen kategóriák határozzák meg azokat a kereteket, amelyeken belül egy-egy helyszín, település vagy térség adottságaira építő, egyedi ötleteket tartalmazó projekt kidolgozásra és megvalósításra kerülhet. Mindennek figyelembe vételével az akcióterv jelen fejezetében az egyes fejlesztési területek vázlatos bemutatását végezzük el. Az ismertetés alapjául a magyarországi Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia 2030¹ dokumentum szolgál, azonban a bemutatandó fejlesztési területek az Ister-Granum Eurorégió szlovákiai területén is teljes mértékben értelmezhetők és megvalósíthatók.

Fejlesztési terület	Példatevékenységek
ATTRAKCIÓFEJLESZTÉS	
Kilátóhelyek fejlesztése	• Meglévő kilátóhelyek felújítása • Potenciális természetes kilátópontok környezetének rendezése, tisztítása • Új kilátó építése • Fenntartás, karbantartás
Tanösvények, látogatóközpontok fejlesztése	• Interaktív látogatóközpontok fejlesztése, okos eszközökkel és a kor elvárásainak figyelembevételével • Tanösvények létrehozása • Digitális tanösvények létrehozása • Meglévő tanösvények fejlesztése, felújítása • Fenntartás, karbantartás
Kiépipített attrakzív túrautak fejlesztése	• Kiépített attrakzív gyalogtúra útvonalak, pl. szurdokvölgyekben kialakítható kiépített attrakzív (létrás, pallós, kishidas) túrautak kialakítása, felújítása • Via ferrata és sziklamászó útvonalak kínálatának bővítése, felújítása • Siklóernyős starthelyek fejlesztése • Fenntartás, karbantartás

¹ Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ Nonprofit Kft.: Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia 2030. Társadalmi egyeztetési változat. 2022. január 31.

Fejlesztési terület	Példatevékenységek
Land art-, storytelling-fejlesztés	• A térségbe való illeszkedés vizsgálata a tájba nem illeszkedő elemek kiszűrése érdekében • Tájba illeszkedő land art elemek építése • Térségi konszenzus és a többszereplős véleményezés feltételeinek biztosítása a tervezés és kivitelezés folyamán • Történetek gyűjtése, feldolgozása, a megjelenítés tervezése • Tereprendezés, fenntartás, karbantartás
Célpontok, útvonalak környezeti rendezése	• Hulladék-elszállítás, tereprendezés, rekultiváció • Sorompók kihelyezése, előzetes vizsgálat és jogi lépések elvégzése • Környezet rendezésére irányuló események szervezése + promóciója • Fenntartás, karbantartás
ÚTVONALHÁLÓZAT FEJLESZTÉSE	
Gyalogos turistautak fejlesztése	• Gyalogos turistautak, zarándokutak, tematikus túrautak, erdei futókörök fejlesztése • Forgalmas úton haladó turistautak nyomvonalának változtatása • Fenntartás, karbantartás
Kerékpártúra-útvonalak fejlesztése	• Új kerékpárutak építése, meglévők felújítása, szükség esetén ökológiai átjárók, műtárgyak kiépítése • Új erdei jelzett kerékpárutak kijelölése • Bringaparkok kialakítása (részben síkőzpontok síkszezonon kívüli hasznosításával) • Meglévő hálózatokon tematikus túrák kialakítása • Működtetés, üzemeltetés
Vízitúra-útvonalak fejlesztése	• Útvonal járhatóságának biztosítása, bedőlt fák és egyéb akadályozó tényezők eltávolítása • Vízlépcső, gát átjárhatóságának megteremtése, kajak/kenu csúszdák létesítése • Új kitáblázás, táblázás felújítása • Az egyéni vezetetlen és a vezetett vízitúrázás szabályozása a sérülékeny természeti területek megóvása érdekében • Működtetés, üzemeltetés
Lovastúra-útvonalak fejlesztése	• EUROHORSE útvonalak kijelölése és fejlesztése • Új kitáblázás, táblázás felújítása • Működtetés, üzemeltetés

Fejlesztési terület	Példatevékenységek
Síközpontok fejlesztése	• Sípálya üzemeltetéséhez szükséges infrastruktúra fejlesztése • Sípálya üzemeltetéséhez szükséges eszközbeszerzés (pl. hópótló berendezés, ratrak) • Négyévszakos hasznosítás céljából bringaparkok kialakítása • Működtetés, üzemeltetés
Vitorlás infrastruktúra fejlesztése	• Kishajók elhelyezéséhez, vízrebocsátásához szükséges infrastruktúra erősítése • Kikötői vendéghelyek számának növelése • A vitorlásturizmus (bővebben a vitorlázás) jogszabályi környezetének felülvizsgálata • Működtetés, üzemeltetés
Közösségi közlekedés fejlesztése	• A meglévő közlekedési szolgáltatások minőségfejlesztése, megállók áthelyezése, racionalizálása • A belépési pontokhoz, attrakciókhoz történő környezetbarát eljutás megkönnyítése • Közösségi közlekedésre alkalmas járművek beszerzése, kapacitásbővítés • Menetrendek összehangolása, jegyedvezmények • Kisvasutak fejlesztése, kerékpárutak összekötése a vasúti megállókkal, elektromos busztöltőállomások kialakítása • Működtetés, üzemeltetés
Parkolók, természetbe való belépési pontok fejlesztése	• Természetbe való belépési pontok meghatározása • Parkolók kijelölése, építése, fellelhető parkolók átalakítása, fejlesztése • Forgalmcsillapítás, természeti területre való behajtás korlátozása • Túratípus-váltó hub (dokkoló pontok, parkolók) kialakítása • Közösségi közlekedési megállóhely, illemhely létesítése • Működtetés, üzemeltetés
SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE	
Szálláshelyek, vendéglátás fejlesztése	• Meglévő szálláshelyek, vendéglátóhelyek felújítása, minőségfejlesztése, kapacitásbővítése, a kínált aktív turisztikai szolgáltatások bővítése • Új szállás- és vendéglátóhelyek létesítése • Elhagyott épületek aktív turisztikai hasznosítása

Fejlesztési terület	Példatevékenységek
Pihenőhelyek fejlesztése	• Meglévő pihenők minőségi fejlesztése, új pihenők kiépítése • Túratípus-specifikus eszközök és berendezések beszerzése, felújítása • Pihenőhely-adatbázis túratípusonként • Fenntartás, karbantartás
Túratípus-specifikus szolgáltatások fejlesztése	• A túratípus-specifikus szolgáltatások színvonalának növelése, eszközbeszerzés • Aktív turisztikai eszközbérleti pontok létrehozása (pl. kerékpár, kenu) • Eszközjavító pontok, önkiszolgáló szervizpontok kiépítése • A szolgáltatók ösztönzése az eszköz- és csomagszállításra (lehetőleg környezetkímélő járművekkel) • Működtetés, üzemeltetés
Túratípus-specifikus szolgáltatói hálózat fejlesztése	• Minősítési rendszer(ek) kidolgozása, a már meglévő minősítési rendszer(ek) továbbfejlesztése • Szolgáltatói adatbázis létrehozása és a minősítések koordinációja, kommunikációja • Szolgáltatók minősítése és ellenőrzése • Fenntartás, üzemeltetés
Csomagajánlatok fejlesztése	• Csomagajánlatok ösztönzése • Túratípusokon belüli azonos szolgáltatásokra egységes bérletrendszer kidolgozása • Túratípusok összekötése egy csomagon belül • Csomagajánlatok piacra vitelének, értékesítésének ösztönzése • A csomagok piacra viteléhez és értékesítéséhez szükséges kooperáció
MARKETING ÉS PR FEJLESZTÉSE	
Saját kommunikációs felületek fejlesztése	• Platform, honlap fejlesztése • Applikáció fejlesztése • Közöségi médiafelület fejlesztése
Vásárolt média, kampányok	• Márka, arculat és kommunikációs kampányok fejlesztése • Direkt kommunikáció véleményvezérek felé • Szerzett média generálása
Programszervezés	• Rendezvények, események szervezése • Versenyek szervezése

Fejlesztési terület	Példatevékenységek
KOORDINÁCIÓ ÉS MENEDZSMENT FEJLESZTÉSE	
Kapacitásfejlesztés	• Szervezetfejlesztés • Belső képzések megvalósítása • Menedzsment folyamatok fejlesztése • Monitoring és értékelés fejlesztése • Tapasztalatcsere, tanulmányutak
Együttműködések fejlesztése	• Intézményközi együttműködések fejlesztése • Hálózatosodás elősegítése • Klaszterek létrejöttének elősegítése

2. PROJEKTELTÁR

A keretek bemutatását követően konkrét, az Ister-Granum EGTC adottságait, egyedi jellemzőit és lehetőségeit figyelembe vevő – a stratégia helyzetfeltáró és értékelő fejezeteinek megállapításaira építő – projektjavaslatok kerülnek bemutatásra. Ezek kidolgozásakor fontos szempont volt, hogy az egyes projektek a szükséges mértékig illeszkedjenek a releváns stratégiákhoz – így az Ister-Granum EGTC Turizmusfejlesztési Stratégiájához², valamint a Börzsöny-Dunakanyar Térségi Aktív Turisztikai Stratégiájához³ –, ugyanakkor ne az azokban foglaltak megismétlései, hanem inkább azok kiegészítései, illetve speciális hozzáadott értékkel bíró egyedi verziói legyenek. Mindezek figyelembe vételével jelen dokumentumban – indikatív jelleggel – csupán a jelzett stratégiák projektjeinek megnevezését tüntetjük fel.

Az Ister-Granum EGTC Turizmusfejlesztési Stratégiájában foglalt projektjavaslatok az alábbiak:

- Desztinációmenedzsment és desztinációmarketing fejlesztése
- Helyi gazdaságfejlesztés a turizmushoz és helyi termékekhez kapcsolódóan
- Környezettudatos turizmus – A turizmus ökológiai lábnyomának csökkentése
- Természeti és kulturális örökségre alapozott turizmusfejlesztés
- A természet gyógyító ereje – testi és lelki feltöltődés
- A szellemi örökség továbbörökítése
- Világörökségi helyszínek örökségmenedzsmentje
- Ister-Granum borút fejlesztése
- Rurális turizmus – a vidéki örökség élményszerű bemutatása
- Attraktív kirándulóhelyek – élményelemek fejlesztése a kiránduló útvonalak mentén a természeti és kultúrtörténeti emlékek felfűzésével

A Börzsöny-Dunakanyar Térségi Aktív Turisztikai Stratégiájában foglalt projektötletek a következők:

- Kiemelt projektek
 - Fenntartható térségi közlekedésfejlesztési mobilitási terv és RMT készítése
 - Kemencei Vilati-völgy komplex fejlesztése
 - Nagyirtási kisvasútállomás környékének fejlesztése
 - Kilátófejlesztés az Észak-Börzsönyben
 - Ipoly víziturizmusának fejlesztése
 - Akadálymentes víziturisztikai központ kialakítása Ipolytölgyesen (VíziBicikli)
 - Vízi élménypark létesítése az Ipolyon
 - Dunakanyar Kerékpáros Centrum kialakítása
 - Szokoljai Schwartz udvar kerékpáros központtá fejlesztése
 - Börzsönyi Pálos út kialakítása

² HBH Stratégia és Fejlesztés Kft.: Ister-Granum EGTC Térségi Turizmusfejlesztési Stratégia. Budapest, 2018. március.

³ Magyar Energetikai Gazdaságtervező és Értékelő Tanácsadó Iroda Kft.: Börzsöny-Dunakanyar Térségi Aktív Turisztikai Stratégia.

- Lovasturisztikai centrum kialakítása Királyházán
- Egységes térségi brand kialakítása
- Hálózatos projektek
 - Kilátó és kilátópont-fejlesztések
 - Gyalogos és speciális túraútvonalak fejlesztése, karbantartása
 - Pihenőhelyek, patakátkelések, kitáblázása, fejlesztése
 - Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
 - Több jármódot összefogó aktív turisztikai központ és kölcsönzőrendszer kialakítása
 - Információs pontok kialakítása a turisztikai csomópontokban
 - Kerékpáros élményparkok létesítése
 - Aktív turisztikai szálláshelyek fejlesztése

Jelen akciótervben 16 projektötlet kerül definiálásra, melyek főbb jellemzőiről, a projektek keretében megvalósítandó tevékenységekről rövid, lényegre törő leírás készült. A projektjavaslatok jellemzően nem csupán az Ister-Granum EGTC egyedi jellemzőire épülnek, hanem innovatív, illetve kreatív elemeket is magukban hordoznak.

2.1 A LASSÚ TURIZMUS ELTERJEDÉSÉNEK MEGALAPOZÁSA SZAKPOLITIKAI SZINTEN

Leírás

Ezen két szakaszból álló projekt a lassú turizmussal kapcsolatos információmegosztásra és a bevált gyakorlatok cseréjére épül, annak érdekében, hogy a lassú turizmus elterjedése szempontjából kedvező szakpolitikai környezet jöjjön létre.

Az alapszakasz az interregionális tanulást ösztönzi: itt a tapasztalatok és információk megosztása, illetve a bevált gyakorlatok cseréje valósul meg a projektpartnerek között. Az interregionális tanulás során szemináriumok, workshopok, helyszíni látogatások, csereprogramok kerülnek megvalósításra. A közös tanulás, információmegosztás bizonyos szakaszaiba az érintett csoportok képviselőinek bevonása is megtörténik. Amennyiben a tanulási fázis alapján bizonyos bevett gyakorlatok különösen hasznosnak és jól adaptálhatónak bizonyulnak a határon átnyúló régiós viszonyok között, úgy ezek pilot-jelleggel történő tesztelése is megvalósul.

A projekt második szakasza monitoring jelleggel bír, és célja, hogy nyomon kövesse a szakpolitikai fejlesztések hatását. A projekt során megkezdett pilot-ok ebben az időszakban is folytatódhatnak. A nyomon követési szakaszban a projektpartnerek aktívan részt vesznek a tevékenységek monitoringjában és az eredmények megosztásában, összegyűjtik a projekt által elért szakpolitikai eredményeket.

Potenciális megvalósító(k)

Ister-Granum EGTC

Illeszkedő profillal bíró projektpartnerek (köztük határon átnyúló térségek)

2.2 EGYSÉGES MEGJELENÉS ÉS AKTÍV TURISZTIKAI TÉRSÉGI BRAND KIALAKÍTÁSA

Jelenleg az Ister-Granum elnevezés nem számít ismertnek a magyarországi, illetve a szlovákiai aktív turisták körében. A térséghez tartozó turisztikai attrakcióknál jellemzően nincsenek meg annak az eszközei, hogy a látogatókban tudatosuljon az Ister-Granum Régió, illetve EGTC léte, illetve a régió sokrétű és változatos turisztikai kínálata.

Mivel a desztinációs márkaépítés alapja az egységes aktív turisztikai arculat létrejötte, azért a projekt során alapvetően az Ister-Granum EGTC arculati elemei kerülnek kialakítása:

Leírás

- Eldöntésre kerül, hogy az aktív turisztikai marketingben a Régió milyen néven kerüljön megnevezésre.
- Az aktív életformát megjelenítő attraktív logó készítése szükséges, amely kifejezi a térség sokrétű turisztikai kínálatát.
- Megfogalmazásra kerülnek a térség aktív turisztikai szlogenje, illetve célcsoportspecifikus szlogenjei (pl. gyermekek, családok, idősek számára).
- Pontos meghatározásra kerül, hogy az egyes felületeken milyen arculati elemeket – és azokat hogyan – szükséges feltüntetni. Ehhez sablonok készülnek.
- Lehetőség esetén az Ister-Granum EGTC egyéb (tervezett) turisztikai projektjeinek arculati elemei is előzetesen meghatározásra kerülnek (pl. különböző tematikus utak logói, szlogenjei).
- A gyermekek számára vonzó kabala⁴ kerül megtervezése, amely a kiskorúak, illetve a családok megszólítását segítheti. A kabala úgy kerül megalkotásra, hogy élszereplős bábuként is használható legyen, ugyanakkor megfelelő alkalmazhatósággal bírjon különböző on-line és print megjelenéseken is.
- Amennyiben erre lehetőség kínálkozik, érdemes az Ister-Granum Régióban a jövőben várható turisztikai fejlesztések infrastrukturális elemeivel kapcsolatban is néhány, az egységes megjelenést kölcsönző előírást, javaslatot megfogalmazni (pontos specifikációkkal). Ennél fogva biztosítható lenne, hogy a különböző projektgazdák által megvalósítandó projektek bizonyos elemei (pl. kerékpártárolók, információs táblák, padok) is egységes arculati megjelenést kapjanak.

⁴ Lásd pl. kajla.hu.

- Kidolgozásra kerül egy saját logós ajándéktárgy-paletta, meghatározva az egyes tárgyak pontos kinézetét. A szuvenírek mind promócióra, mind bevételszerzésre szolgálhatnak.
- Az eredményeket egy részletes, egyértelmű megfogalmazásokat tartalmazó arculati kézikönyv fogja tartalmazni.

Az arculati elemek kidolgozása alapvetően professzionális vállalkozások szolgáltatásainak igénybevételével történik, ugyanakkor a lehetséges verziók közötti választást célszerű lehet a magyar és szlovák lakosság számára nyitva álló szavazás segítségével eldönteni.

Az Ister-Granum EGTC alkalmazni fogja on-line és off-line kommunikációja során is az arculati kézikönyv előírásait a jövőben megvalósítandó projektjei során. Az érintett szervezetek bátorítása is szükséges az arculati elemek felhasználására, melyek bizonyos előnyökhöz juttathatják őket, pl. hangsúlyosabb megjelenés az EGTC kiadványaiban, illetve on-line felületein.

Az egységes arculatra könnyen rá tud majd épülni egy koordinált marketing- és PR tevékenység. Az egységes brandet további kedvezményezések is kiválóan tudnák használni (pl. térségi turizmkártya-rendszer, illetve kölcsönzőhálózat).

**Potenciális
megvalósító(k)**

Ister-Granum EGTC

Turisztikai projekteket megvalósító szervezetek

Térségi turisztikai szolgáltatók

2.3 TÉRSÉGI AKTÍV TURISZTIKAI KÁRTYA (TATU)

Leírás

Az egységes brand megjelenítésének egyik hangsúlyos elemeként létrejön a Térségi Aktív Turisztikai kártyarendszer (röviden TATU), amely a szolgáltatók számára nagyobb láthatóságot, a turisták számára bizonyos fokú kedvezményt biztosít, egyúttal növeli az igénybe vett szolgáltatások számát.

A turisztikai kártyarendszer kialakítása során első körben a rendszer működési módjának, üzleti modelljének kidolgozása történik. Ezt követi a szisztéma működtetésével kapcsolatos technikai feltételek megteremtése, illetve a szóba jöhető szolgáltatók egyenként történő megkeresése, bevonása. A kártya bevezetése során figyelembe kell venni a jelenleg működő országos, térségi,

illetve helyi kedvezményrendszereket (pl. Hungary Card⁵, Dunamente Card / Podunajsko Card⁶).

A TATU működése során folyamatos együttműködés szükséges a partnerekkel, a rendszert nyitottá kell tenni új szolgáltatók belépésére.

A kedvezményrendszerhez kapcsolódóan kialakításra kerülhet egy, a partner- és ügyfélkapcsolatok hatékony kezelését elősegítő ügyfélkapcsolati (CRM) rendszer.

A TATU megvásárlói hozzáférnek egy adatbázishoz, amely a térségi aktív turisztikai kínálat elemeit tartalmazza, kiemelve a kártyával elérhető kedvezményeket. A kártya honlapján naprakész információk kerülnek feltüntetésre az elérhető programokról. Különböző szolgáltatások együttes igénybevételét kedvezményes – illetve többszolgáltatást tartalmazó – csomagajánlatokkal lehet majd serkenteni.

A TATU működése során folyamatos, aktív marketingkommunikáció szükséges, amely nem csupán a kártyarendszer megismerését, hanem a régió népszerűsítését is elősegíti.

**Potenciális
megvalósító(k)**

Ister-Granum EGTC
Térségi szolgáltatók

2.4 TÉRSÉGI KERÉKPÁRKÖLCSÖNZÉSI ALAPRENDSZER (TÉKA)

Leírás

Mint arra az Ister-Granum EGTC Térségi Turizmusfejlesztési Stratégia is felhívja a figyelmet, a turizmusfejlesztéshez szükség van olyan közlekedési lehetőségek biztosítására, amelyek biztos hozzáférést és rugalmas programszervezést tesznek lehetővé. A több leadási-felvételi ponttal rendelkező térségi kerékpárkölcsonzési rendszer ehhez járul hozzá jelentős mértékben.

A kerékpárkölcsonzési pontok kialakítása során támaszkodni lehet jelenleg is üzemelő releváns egységekre (pl. kerékpárszervizek, biciklikölcsonzők), ugyanakkor akár más profilú vállalkozások is egyszerűen tudják a kölcsonzési tevékenységet beilleszteni megszokott működésükbe. Utóbbiak számára előnyt jelenthet, hogy amennyiben kerékpárkölcsonzési pontként is be vannak regisztrálva, úgy alapüzletük is nagyobb forgalmat bonyolíthat (pl. étterem, szállás esetében).

⁵ hungarycard.hu

⁶ dunamente-card.com

	A kölcsönzési helyszínek egyúttal a kerékpárok javítását lehetővé tevő önkiszolgáló szervizpontokként is szolgálhatnak. A kerékpárkölcsönzéshez más eszközök bérlete (pl. túrafelszerelés, vízi közlekedési eszközök), illetve további szolgáltatások is kapcsolhatók (pl. eszközök helyszínre szállítása, csomagszállítás).
Potenciális megvalósító(k)	Ister-Granum EGTC Térségi szolgáltatók, kiemelten kerékpárkölcsönzők és szervizek

2.5 ISTER-GRANUM AKTÍV TURIZMUS ÉJSZAKÁJA (IG-NITE)

Leírás	A térség aktív turizmushoz történő társítását, illetve az aktív turisztikai kínálat megismerését célozza az Ister-Granum Aktív Turizmus Éjszakája projekt, amely – például IG-Nite elnevezéssel – a fiatalabb korosztály bevonását segítené elő. A hagyományteremtő cézzal induló kezdeményezés a térségben elérhető aktív turisztikai szolgáltatásokat teszi elérhetővé egy előre meghatározott nap estéje, illetve éjszakája folyamán. Az elérhető tevékenységek széles köre – például térségi sportpályák és edzőtermek éjszakai nyitva tartása, erdei túra sötétben, éjszakai Duna-menti kerékpártúra, tajcsi (Tai Chi) az idősebb korosztálynak, családi vetélkedők – minden célcsoport számára érdekes, edzettségi állapotának megfelelő mozgásformát kínál. Az eseményt kísérő rendezvények egy része sportbemutató (pl. trial, gördeszka, roller, akrobatikus kosárlabda), amiket különböző zenei ízlésnek megfelelő koncertek egészítenek ki – építve az extrém sportolói körökben legendássá vált, de 2017-ben megszűnt Offline Sport Games (OSG) hagyományaira.
Potenciális megvalósító(k)	Ister-Granum EGTC Önkormányzatok Sportegyesületek Releváns szolgáltatók

2.6 MMM („MÉG MENNYI MINDEN...”) INFÓPONTOK LÉTESÍTÉSE

Leírás

A projekt fő célja, hogy a térség bármely pontján számos további attrakció, lehetőség is – esztétikus és attraktív módon – bemutatásra kerüljön, felkeltve a vágyat a turistákban azok megtekintésére, használatára, kipróbálására.

Fontos alapelv, hogy a kulturális desztinációknál – több nyelven is – megjelenjen az aktív turisztikai kínálat is, illetve, hogy az aktív turizmus által érintett helyszíneken a kulturális értékek is megjelenítésre kerüljenek.

Az élményláncok generálásával a projektnek köszönhetően a turisták több időt töltenek a régióban, illetve olyan „hiányérzettel” hagyják el azt, ami valószínűvé teszi visszatérésüket.

Lehetőség szerint az infópontok egy része interaktivitást biztosító eszköz lesz: háromdimenziós térkép (relief), terepasztal, gyermekbarát bemutatóeszközök (pl. satírozással megjelenő vizuális információk), érintőképernyős megoldások, stb.

Az online tartalmakkal való kapcsolat megteremtése érdekében az infópontokat QR kódokkal érdemes ellátni.

A térségi eseményekre ideiglenes (pop-up) infópontok elkészítése és kihelyezése ajánlott, melynek célja, hogy a látogatók megismerjék a közelben elérhető kínálatot, és kedvet csináljanak azok meglátogatásához, újabb térségi látogatásokat generálva.

Potenciális megvalósító(k)

Ister-Granum EGTC

TDM szervezetek

Önkormányzatok

Attrakciók fenntartói

Már meglévő információs pontokat működtető szervezetek

2.7 MESÉS TÁJAKON

Leírás

A gyermekeket, illetve családokat célozza a „Mesés tájakon” projekt, amely a magyar, illetve szlovák népmesei kincsre épít. A projekt keretében magyar, illetve szlovák népmesék kerülnek kiválasztásra, majd minden mese köre meghatározott számú állomásból álló meseösvény kiépítése történik. Az egyes meseösvények állomásain szépen illusztrált, háromdimenziós elemeket is tartalmazó táblákon, installációkon ismerhetők meg a történetek egyes szakaszai. Egy-egy ösvény bejárásával így a gyermekek közeli kapcsolatba

	kerülhetnek a népmese-kincs egy-egy elemével. A hagyományos történetek – melyek számos életbölcsséget sűrítnek magukba – sok gyerek számára ismeretlenek, az ösvények végigjárása segít őket visszatérni a gyökereikhez. Egymás kultúrájának megismerését elősegítendő, mind Magyarországon, mind Szlovákiában mindkét ország meséi bemutatásra kerülnek. A projekt az izgalmas történeteknek köszönhetően mozgásra ösztönzi a gyermekeket. A meseösvények hálózatot alkotnak majd, és az egyes helyszíneken bemutatásra kerül, hogy hol ismerhetők meg – természetjárás közben – újabb történetek. A gyűjtés élményére épít a projekt keretében elkészítendő füzet, amely egyrészt kedvet csinál az újabb helyszínek meglátogatásához, másrészt az egyes ösvények megtételének igazolására is szolgál. Ennek érdekében minden meseösvény utolsó állomásán egy-egy átsatírozható kép található, amelyet ceruza segítségével a füzetbe lehet varázsolni. A végállomásokon néhány elemből álló, a mese tematikájához illeszkedő, a fenntarthatóság szellemében megépítendő játszótér is kapcsolható. A családok minden tagját motiválhatja, ha a mesékhez kapcsolódóan játékos feladatok is kidolgozásra kerülnek, amelyek növelhetik a tartózkodási időt, illetve fokozhatják az élményt.
Potenciális megvalósító(k)	Ister-Granum EGTC TDM szervezetek A meseösvények helyszínéül szolgáló területek tulajdonosai, kezelői Az érintett túraútvonalak kezelői, fenntartói

2.8 VÁR ÁLLOTT, MOST KŐHALOM

Leírás	Bár a térségben számos rom (pl. a dunai limes maradványai, sáncvárok romjai) található, azok egy része alig ismert, illetve nincs turisztikailag hasznosítva, továbbá ezen maradványok nincsenek megfelelő mértékben hálózatba kapcsolva. A várak, sáncok ugyanakkor jelentős turisztikai potenciállal bírnak, továbbá – mint azt a térségen belül működő <i>Börzsönyi várak és középkori sáncok</i> jelvénytulajdonosok túramozgalom léte is mutatja – valós igény van az ilyen emlékek meglátogatására. A projekt keretében az egyes maradványok feltérképezése történik, azokkal kapcsolatban minden elérhető információ begyűjtésre kerül, illetve az archeológiai, történelmi információk alapján minden rom – valószínűsíthető – eredeti állapotáról tetszetős rajzok (vagy háromdimenziós modellek) készülnek. Ezek egységes információs táblákon az egyes helyszíneken
---------------	--

	feltüntetésre kerülnek a – megfelelően szűrt – elérhető információkkal egyetemben. Mivel sok esetben nehezen felfedezhető maradványról van szó, ezért különösen fontos, hogy a látogató el tudja képzelni az eredeti állapotokat, bele tudja helyezni magát az adott építmény fénykorát jelentő térbe. Ennek érdekében minden romnál egy-egy jelölt megfigyelőpont, illetve egy-egy átlátszó panel kerül kihelyezésre, amelyeken szemléletes grafika alkalmazásával feltüntetésre kerül, hogy a megfigyelőpontból szemlélve hol állt, illetve hogyan nézett ki régen az adott épület. Az egyes helyszíneken az adott építményhez, annak történetéhez kapcsolódó különböző feladatokkal (pl. kincskereséssel) növelhető az ott töltött idő, illetve fokozható a látogatók élménye. A maradványokat különböző hosszúságú és nehézségű útvonalakra érdemes felfűzni, a várakhoz vezető utakat pedig egyedi, egységes kitérővel javasolt jelezni.
Potenciális megvalósító(k)	Ister-Granum EGTC TDM szervezetek Az érintett területek tulajdonosai, kezelői

2.9 A BÁNYÁSZATI ÖRÖKSÉG TURISZTIKAI CÉLÚ FELHASZNÁLÁSA, ÁSVÁNYVADÁSZAT

Leírás	A Régió területén jelentős volt a bányászati tevékenység, melynek nyoma számtalan helyen fellelhető: sok Ister-Granum EGTC településen, illetve azok közelében megtalálhatóak a bányászat nyomai. A térségben továbbá számos helyen van lehetőség ásványok fellelésére. A projekt során feltérképezésre kerül a régió bányászati öröksége, a bányászat nyomai, illetve a bányászathoz kapcsolódó egyéb helyszínek (pl. nagybörzsőnyi Bányásmúzeum és Tájház, csolnoki Szent Borbála bányász templom, tokodaltárói bányász emlékmű). Gyűjtésre kerülnek a térségi bányászattal kapcsolatos leírások, illetve érdekes történetek, anekdoták. Adatbázis készül a térségi ásványlelőhelyekről, azon helyszínekre fókuszálva, amelyek megközelítése nem veszélyes, illetve nem engedélyköteles. Elkészül továbbá egy etikus ásványlelőhely-látogatási (ásványgyűjtési) kézikönyv is, amelynek lényegi kivonata a lelőhelyek közelében kihelyezett táblákon feltüntetésre kerül.
---------------	---

	A projekt keretében továbbá egyrészt a bányászati hagyományokra épülő tematikus túraútvonalak jönnek létre ⁷ , másrészt rendszeres – különböző célcsoportok igényeit is figyelembe vevő – ásványgyűjtő túrák kerülnek megszervezésre.
Potenciális megvalósító(k)	Ister-Granum EGTC TDM szervezetek Önkormányzatok Felhagyott bányák, illetve lelőhelyek tulajdonosai, illetve kezelői

2.10 GYÓGYÍTÓ ERDŐKBEN ÉS RÉTEKEN AZ EGÉSZSÉG MEGŐRZÉSÉÉRT (GYERE)

Leírás	A projekt célja, hogy az egészségturizmushoz jól kapcsolható, fizikai aktivitással járó termékeket hozzon létre, amelyek a turisztikailag kevésbé ismert területekre vezetik a látogatókat. A projekt során feltárásra kerülnek azon helyek az Ister-Granum Eurorégióban, ahol gyógynövények, illetve ehető vadnövények nőnek. Ezen helyszínek legalább egyike közelében létrehozásra kerül egy, a gyógyító erdő tematika köré épülő látogatóközpont, amely a gyógynövényeket, illetve az erdőben fellelhető, emberi fogyasztásra alkalmas növényeket mutatja be, kiemelve azok előnyös hatásait. Az ehető vadnövények étkezési célú felhasználásához különféle receptek kerülnek összeállításra. Bemutatásra kerülnek továbbá a növények feldolgozásának, illetve alkalmazásának lehetséges módzatai. A látogatók megismerhetik a növények gyűjtésének praktikáit, továbbá – a fenntarthatóság szempontjait szem előtt tartva – a gyógynövények otthoni termesztésének, szaporításának technikáit is. A központ környezetében a permakultúra alapelvei szerint létrejövő gyógynövény-bemutatókert kerül kialakításra. A látogatóközpontból rendszeresen indulnak vezetett túrák, amik az őshonos növények ismertetése mellett az ökológiai szemlélet elterjesztéséhez, illetve a környezettudatosság magasabb szintre emeléséhez is igyekeznek hozzájárulni, megismertetve a túrázókat a természetközeli kultúrák látásmódjával. A sok megállót tartalmazó túrák során bemutatásra kerülnek az erdők és a rétek növényeinek szépségei, különleges mintázatai. A szervezett túrák egy része a spirituálisabb irányt kedvelőket fogja célozni. Ezen kirándulások alapvetően az ún. erdőterápia köré épülnek majd, amelynek
---------------	--

⁷ Ehhez példaként szolgáltathat a Benedek Endre Barlangkutató és Természetvédelmi Egyesület természetjáró szakosztálya által létrehozott *Bányászkor* instant túramozgalom (banyaszkor.hu).

	lényegi eleme a környezethez való kapcsolódás, a természet erejének, energiájának megtapasztalása. (Forest Bathing)
Potenciális megvalósító(k)	Ister-Granum EGTC TDM szervezetek Az érintett területek tulajdonosai, illetve kezelői

2.11 FOTÓ KAPCSOLATBAN AZ ISTER-GRANUM RÉGIÓVAL

Leírás

Mint azt a stratégiában feltüntetett jó gyakorlatok közül több is mutatja, a természetközelség megélése mellett az emberekben jelentős igény él az élmények megörökítésére, mégpedig minél jobb fényképek elkészítésével.

Ennek megfelelően a projekt egyik irányát fotózásra ajánlott pontok kijelölése, táblázása, illetve promóciója jelenti a térség kevésbé ismert helyszínein. Minden egyes területen jelölésre kerül, hogy a tér adottságait figyelembe véve honnan érdemes fényképet csinálni a természeti – illetve kulturális – látnivalókról (figyelembe véve a selfie-képek készítése iránti igényeket is). Ezen túlmenően mindenhol minimális környezeti hatással bíró, természetes anyagok felhasználásával készült fényképkeretek kerülnek kihelyezésre, melyek lehetővé teszik, hogy a látogatók egyedi képeket készítsenek vagy készíttessenek magukról.

A projekt során továbbá garantált, rendszeresen induló fotós workshopok kerülnek – díj befizetése ellenében – megrendezésre a természetben, amelyek részét képezi bizonyos helyszínek meglátogatása gyalog vagy kerékpárral, és az adott helyszínek adottságainak megfelelő fotográfiai ismeretek átadása. A műhelyek nem titkolt célja, hogy a természet, illetve az épített környezet szépségeire való fókuszált figyelem eredményeképpen a résztvevők a környezetet jobban értékeljék, illetve visszavágyjanak az Ister-Granum Régió területére. A workshopok megtervezése során fontos szempont lesz, hogy a térség különböző helyszínein eltérő ismeretek kerülnek átadásra (pl. makrofotózás, tájfényképezés, madárfotózás), ezáltal bátorítva a résztvevőket a többi műhelymunkában való részvételre.

Bizonyos időközönként fotó-rally kerül megrendezésre, amelynek lényege, hogy a térségbe érkezők egy bizonyos – szándékosan tágra hagyott – szintidő alatt kerékpárral bizonyos konkrét pontokat bejárnak, illetve azokról fényképeket készítenek. Az elkészült fotósorozatokból szakmai zsűri választja ki az általa legjobbnak ítélt alkotásokat, továbbá – az eseménysorozat

	promóciójához is jelentősen hozzájárulva – a Facebook-on szavazással dől majd el, hogy ki kapja a közönségsdíjat. A projekt keretében továbbá a helyi termelők, szolgáltatók részére – azok profiljának figyelembe vételével – gyakorlati alapokon nyugvó tanfolyam kerül megtartásra (pl. termékfotózás, épületek fényképezése). Ennek köszönhetően a térségi kínálatot alkotó egyes elemekről jobb minőségű fényképek készülnek.
Potenciális megvalósító(k)	Ister-Granum EGTC TDM szervezetek Önkormányzatok Az érintett területek tulajdonosai, illetve kezelői Térségben működő fotográfusok

2.12 ÉLMÉNYRÉGÉSZET MINT TURISZTIKAI ATTRAKCIÓ (ÉTA)

	A kísérleti régészet alapvetően úgy próbál meg archeológiai hipotéziseket tesztelni (illetve ilyeneket generálni), hogy – releváns régészeti forrásanyagokat alapul véve – a régi korok eszközeivel, módszereivel, tudásával próbál eredményeket elérni. A kísérleti régészet turisztikai szempontból is jelentős potenciállal bíró formája – amit sok esetben rekonstrukciós régészetnek neveznek – a történelmi építmények (illetve azok másolatainak) készítése szigorúan autentikusnak tekinthető technológiák felhasználásával. Az ilyen kezdeményezések iránt számottevő érdeklődés tapasztalható, a helyszínek pedig jellemzően számos turistát vonzanak.
Leírás	A projekt keretében Magyarországon és Szlovákiában egy-egy turisztikailag kevésbé frekvenciált helyszínen – a térségben végzett ásatások eredményeit figyelembe véve – korhű vár épül hagyományos eszközökkel, jelentős részben önkéntes munkával. A hasonló kezdeményezésekből kiindulva az építkezés várhatóan két évtizeden keresztül tart majd. A turizmus növekedése egyrészt a rekonstrukcióban aktívan részt vevő önkénteseknek köszönhető (önkéntes turizmus, <i>voluntourism</i>), míg az épülő vár, mint kurióznak számító látnivaló is számos látogatót garantál. A projekt részleteinek meghatározása során több olyan kezdeményezésre is építeni lehet, amelyek megvalósítása már folyamatban van. Kiemelten ajánlott a franciaországi <i>Guédelon</i> vár építését célzó projekt⁸ működésének tanulmányozása.

⁸ www.guedelon.fr

Potenciális megvalósító(k)	Ister-Granum EGTC
	Önkormányzatok
	Az érintett területek tulajdonosai, illetve kezelői
	Kutatóintézet, felsőoktatási intézmény

2.13 TERMÉSZETKÖZELI MEGOLDÁSOKAT BEMUTATÓ PARKOK HÁLÓZATA

Leírás

A térség természeti értékekben rendkívül gazdag, azonban a régióban olyan kifejezetten ökoturisztikai profilú attrakció nem található meg, amely önmagában is jelentős számú turistát tudna bevonítani. Ezen a helyzeten változtat a természetközeli megoldásokat bemutató parkhálózat, amely a régió több helyszínén prezentálja az ökológiai szemléletet szem előtt tartva a megvalósítható lehetőségeket.

A prezentálásra kerülő alternatívák alapvetően két részre oszthatók. Egyrészt az egyének által otthon, illetve környezetükben alkalmazható opciók, technikák, praktikák kerülnek ismertetésre, széles spektrumon bemutatva, hogy miként képes az egyén a természettel való harmonikusabb együttélésre, minél kisebb környezeti hatással bíró életvitelre. Ebben a körben – többek között – helyet kaphat madáretető és méhhotel készítése, komposztálás, permakulturás megoldások alkalmazása.

A második bemutatandó terület az egyre inkább teret nyerő, számos Európai Unió dokumentumban hangsúlyosan megjelenő Természetalapú Megoldásokban – Nature based Solutions (NbS) – rejlő lehetőségeket prezentálja és népszerűsíti. Ezek többek között a településgazdálkodás, környezetgazdálkodás, építészet, illetve mezőgazdaság területén kínálnak fenttarthatóbb alternatívát (pl. őshonos növényekből álló városi erdők és parkok megőrzése és létrejöttük elősegítése; betonból épített elemek helyett zöldfelületek segítségével történő vízgazdálkodás; természeti katasztrófák megelőzése és az általuk okozott károk csökkentése természetes védőrendszerekkel; zöld felületek létrejöttének elősegítése épületek beltéri, illetve kültéri felületein; monokultúrás termesztési mód alternatívái). Ezen megoldások mind gyermekek, mind felnőttek érdeklődésére számot tartó módon – részben interaktív modelleken – jól prezentálhatók.

Mivel számos lehetőség bemutatása megtörténhet, így a projekt keretében több, egymással hálózatban álló, eltérő tematikus fókusszal bíró park kiépítése történik meg.

**Potenciális
megvalósító(k)**

Ister-Granum EGTC
Önkormányzatok
Kutatóintézet, felsőoktatási intézmény

2.14 FOGYATÉKKAL ÉLŐK SZÁMÁRA NYITOTT TÉRSÉG (FÉNYT)

Leírás

A több lépcsőben megvalósuló projekt első szakaszában feltérképezésre kerül az Ister-Granum Eurorégióban jelenleg akadálymentesen igénybe vehető aktív turisztikai termékek köre, illetve az, hogy az egyes túraútvonalak, kerékpárutak milyen mértékben alkalmasak kerekesszékekkel való közlekedésre (beleértve az ezzel kapcsolatos szabályozási környezetet), illetve a látássérültek a térségben milyen akadályokba ütköznek.

A következő körben meghatározásra kerül, hogy mely útvonalszakaszokon nyílik lehetőség az akadálymentesítésre. Ezekben a helyszíneken mintegy 1 kilométer hosszúságú akadálymentesített utak létesülnek, amelyek egyrészt a kerekesszékekkel, illetve babakocsival történő bejárást teszik lehetővé, másrészt vezetősávok segítségével látássérültek számára is egyénileg végigjárhatók. Lehetőség szerint minden szakasz egy pontján akadálymentes illemhely kerül kiépítésre. Az útvonalak egyes állomásain a látónivalókról, illetve a tájról tapintható, háromdimenziós térképek segítik majd a vakok és gyengén látók tájékozódását, mely alkotások egyúttal esztétikai élményt is nyújtanak a látók számára.

A projekt során továbbá mozgáskorlátozottak szállítása, illetve mindennapi életvitele tekintetében szükséges eszközök kerülnek beszerzésre, továbbá olyan járművek, amelyek mozgáskorlátozottak, illetve látáskorlátozottak számára is lehetővé teszik a túrázást. Utóbbiak túraútvonalon történő használatának engedélyeztetése is megtörténik a projekt során. A beszerzett eszközök kölcsönzési szolgáltatás keretében lesznek hozzáférhetőek.

A projekt keretében egy fogyatékkal élőkre fókuszáló kvázi utazási iroda⁹ is létrejön, amely – részben a korábban bemutatott elemekre építve – különféle csomagokat kínál az egyes speciális igényű célcsoportok számára. Utóbbiak közé nem csupán valamely jelentős fogyatékkal élők tartoznak, hanem a nehezebben mozgó idősebb korosztály, illetve a babakocsival közlekedő családok is.

⁹ Releváns kezdeményezések pl. www.turizem-institut.si/turag4all-travel-agency-for-persons-with-disabilities.html, premiki.com.

Potenciális megvalósító(k)	Ister-Granum EGTC
	TDM szervezetek
	A megvalósítás helyszínéül szolgáló területek tulajdonosai, kezelői
	Az érintett túraútvonalak kezelői, fenntartói
	Mozgáskorlátozottak, látássérültek szervezetei

2.15 KÖRNYEZETI ART–TARTALMAK

Leírás	A projekt keretében kulturális értékkel bíró tárgyak kerülnek kihelyezésre a természetbe, turisztikailag kevésbé frekventált területekre, így bátorítva a kultúra szerelmeseit a természetjárásra, illetve növelve a túrázók élményét. A projekt egyrészt természetbe illeszkedő műalkotások készítését valósítja meg. Több külföldi jó gyakorlatot¹⁰ is követve az egyik irány a fák háromdimenziós festővászonként történő hasznosítása. További lehetőségként adódik kezdő művészek számára környezetbe illeszkedő kiállítási tér létrehozása, időszakos kiállításokkal. Mivel a nem egymás közelségében elhelyezkedő, de egymást követően viszonylag könnyen meglátogatható, érdekes, bizonyos szempontból különlegesnek számító tematikusan összetartozó szobrok (pl. a mecseki óriások¹¹) egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek, ezért a térség turisztikailag kevésbé érintett pontjain kihelyezésre kerülnek különböző aktív turisztikai tevékenységekkel kapcsolatos szobrok (pl. kerékpár, kenu, ló, túrahátizsák), melyek legalább egy interaktív elemmel is bírnak.
	Ister-Granum EGTC
	TDM szervezetek
Potenciális megvalósító(k)	A megvalósítás helyszínéül szolgáló területek tulajdonosai, kezelői

¹⁰ Pl. a spanyolországi Oma erdő (tourism.euskadi.eus/en/cultural-heritage/oma-forest/aa30-12375/en/, www.bosquedeoma.com).

¹¹ Lásd mecsekioriasok.hu/mecseki_oriasok/

2.16 A MADÁRBARÁT ISTER-GRANUM ORNITOLÓGIAI TURIZMUSÁNAK FEJLESZTÉSE (AMIGO)

A projekt célja, hogy a térség – adottságainak megfelelően – Közép-Európa kiemelt, nemzetközi ismertségű madármegfigyelési régiójává váljon. A program keretében – részben a Pó-deltában megvalósított hasonló projekt¹² módszertanára építve – az Ister-Granum Eurorégió különböző pontjain kiépítésre kerülnek madármegfigyelési helyszínek madárlesekkel (amik fotópontokként is funkcionálnak), kijelölt ösvényekkel, látogatóközpontokkal. A gyermekek számára tematikus játszótéri eszközök, illetve interaktív információs eszközök kerülnek kihelyezésre. A tömeget kerülő, elvonulásra vágyók számára eldugottabb helyszíneken meditációs pontok kerülnek kialakításra, ahol elsősorban az auditív ingerek segítik a relaxációt.

A megvalósítás során kiemelten figyelmet kap a természeti állapot magas szintű megőrzése, a védettség alatt álló területeken is megvalósítható tevékenységek definiálása.

Leírás

Az egyes helyszíneken lehetőség nyílik – garantált, illetve előzetes bejelentkezés alapján induló – vezetett túrákon való részvételre, tovább kapcsolódó szolgáltatások (pl. távcsőkölcsonzés, madarak meghatározását segítő kiadvány vásárlása, étel és ital beszerzése) igénybevételére.

Az infrastrukturális jellegű projektelemek megvalósítását széleskörű marketing és PR-tevékenység kíséri, melynek célja a régió felhelyezése az ornitológiai turizmus nemzetközi térképére.

A releváns információk (pl. megközelíthetőség, szálláslehetőségek, nyitva tartás, ajánlott látogatási időpont, ajánlott tartózkodási idő, megfigyelhető madárfajok, elérhető szolgáltatások) a projekt honlapján kerülnek strukturált, esztétikus módon összegyűjtésre. A weblap kedvcsinálóként helyt ad majd webkamerás élő közvetítéseknek is.

Potenciális megvalósító(k)

Ister-Granum EGTC

TDM szervezetek

A megvalósítás helyszínéül szolgáló területek tulajdonosai, kezelői

Releváns egyesületek

Kutatóintézet, felsőoktatási intézmény

¹² Lásd podelta.eu/en/3-birdwatching, www.interregeurope.eu/good-practices/development-of-birdwatching-tourism-product.

3. FORRÁSTÉRKÉP

A jelen akciótervben, illetve a releváns stratégiákban foglalt projektjavaslatok megvalósítása érdekében feltérképezésre kerültek az Ister-Granum EGTC aktív turisztikai fejlesztése szempontjából legnagyobb relevanciával bíró programok, pályázati felhívások. Ezek mindegyikéről rövid leírás, illetve adatlap készült, amelyek a legfontosabb információk összegyűjtésével segíteni kívánják az egyes projektötletek tekintetében elérhető finanszírozási források beazonosítását, továbbá – a támogatható tevékenységek ismertetésével – elősegítetik új projektjavaslatok generálását is.

3.1 INTERREG VI-A MAGYARORSZÁG-SZLOVÁKIA EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROGRAM 2021-2027¹³

A program célja a Magyarország és Szlovákia közös határa mentén található terület fejlődésének elősegítése határmenti együttműködések megvalósításával, hozzájárulva ahhoz, hogy a szóban forgó régió hatékony választ adjon a gazdasági és társadalmi kihívásokra. *A kultúra és a fenntartható idegenforgalom szerepének erősítése a gazdasági fejlődésben* specifikus célkitűzés elérése érdekében két intézkedés került meghatározásra.

Helyi örökség megőrzése (2.4.1)

A globalizációs, modernizációs és urbanizációs folyamatok következtében a vidéki települések veszélyben érzik saját identitásukat és hagyományaikat és egyre nehezebb problémának élik meg a helyi identitás megőrzésének vagy fenntartásának feladatát. A jelen intézkedés elősegíti a vidéki és a kisvárosi térségek és települések számára, hogy fenntartsák és megerősítsék helyi „azonosságukat”. Ez főként helyteremtő tevékenységek formájában valósulhat meg; ezáltal a „helyi identitás” erősen összekapcsolódik a „helyidentitással”. Az intézkedés hozzájárul a városi kistérségekben és a vidéki településeken az életminőség javításához valamint a helyi értékek és hagyományok megőrzéséhez.

Turisztikai desztinációk komplex fejlesztése (2.4.2)

Az intézkedés integrált, összekapcsolt és összehangolt turisztikai ajánlatok (pl. tematikus útvonalak, turisztikai csomagok stb.) kínálata révén fokozza a régiók idegenforgalmának fenntarthatóságát és versenyképességét. Az intézkedés elsősorban az öko-, zöld-, tematikus- és üzleti turizmus támogatását célozza, amely magába foglalja a környezetterhelést minimálisra csökkentő, a helyi lakosság jólétét fenntartó természetes területek felkeresését és megismerését. Egy kiegészítő szolgáltatásokkal és minőségi, könnyen hozzáférhető digitális tájékoztatással támogatott komplex turisztikai élmény várhatóan elősegíti a régióban töltött vendégéjszakák növekedését. Az integrált megközelítésen alapuló és a már meglévő egyedi fejlesztések közötti együttműködésre építő Térségi Akcióterveken keresztül fenntarthatók az elmúlt évek turisztikai projektjeinek eredményei.

¹³ A programdokumentum végleges verziója az akcióterv elkészítésekor nem elérhető.

ADATLAP

A *Helyi örökség megőrzése* intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek

- hozzájárulnak a kulturális, történelmi és vallási örökségi helyszínek értékének növeléséhez, biztosítva azok fenntartható hasznosítását közösségépítő és kulturális célokra, ezzel növelve a helyi közösség életminőségét;
- támogatják az olyan „intelligens és versenyképes falvak” kialakítását a vidéki térségekben, amelyek a helyi erősségekre és lehetőségekre épülő innovatív megoldásokkal javítják alkalmazkodási képességüket.

A *Turisztikai desztinációk komplex fejlesztése* intézkedés keretében alapvetően olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek:

A program releváns
támogatható
tevékenységei

- célja a kulturális, történelmi, egyházi és természeti örökségi helyszínek védelme, felújítása, rekonstrukciója és valorizációja, biztosítva ezek fenntartható turisztikai hasznosítását is;
- hozzájárulnak a programterületen található vonzó látványosságok fejlesztéséhez;
- javítják a turisztikai célpontok infrastrukturális hátterét (parkolók, karbantartási infrastruktúra stb. létesítésével)
- utak és kerékpárutak építésével javítják a turisztikai célpontok megközelíthetőségét;
- ösztönzik új, piaci alapú turisztikai szolgáltatások kialakítását, illetve meglévő szolgáltatások fejlesztését;
- hozzájárulnak a tematikus útvonalak, közös turisztikai csomagok kialakításához és a komplex turisztikai ajánlatok összehangolásához,
- hozzájárulnak a turisztikai szolgáltatások digitalizációjához;
- megteremtik a regionális turisztikai együttműködés intézményi hátterét.

Finanszírozás

Az uniós hozzájárulás várható összege mintegy 50 millió euró. Az igényelhető támogatás pontos összege jelenleg nem ismert, a jellemző projektméret 100.000 euró és 500.000 euró között várható. A nemzeti hozzájárulásnak köszönhetően a támogatási intenzitás várhatóan 95 % - 100 % lesz.

Kedvezményezettek
köre

A pályázatok várhatóan a következő típusú kedvezményezettek körében kerülnek megvalósításra (nem teljeskörű felsorolás): helyi és területi önkormányzatok, költségvetési szervezeteik / **Európai Területi Társulások** / desztináció menedzsmenttel foglalkozó szervezetek / civil szervezetek / egyházi intézmények / múzeumok és kulturális intézmények / nemzeti parkok igazgatóságai, és natura parkok / egyéni vállalkozók, kis- és középvállalkozások.

Területi lehatárolás	Projektmegvalósításra a programterületen van lehetőség, melynek magyarországi területei között szerepel Pest megye és Komárom-Esztergom megye , míg a szlovákiai oldalon a Nyitrai kerület.
A projektek maximális időtartama	Várhatóan 24 hónap.
Várható felhívások ütemezése	Jelenleg nem ismert.
Főbb támogatható költségelemek	Várhatóan az alábbi költségkategóriákba tartozó költségek elszámolására nyílik mód: • bérköltségek, személyi jellegű költségek, • adminisztrációs kiadások, • utazási és szállásköltségek, • igénybe vett külső szakértelem és szolgáltatások, • eszközök, • infrastruktúra és építés (bizonyos esetekben). Várhatóan projektelőkészítési költségek is elszámolhatók lesznek.
A benyújtás nyelve	Angol

3.2 INTERREG KÖZÉP-EURÓPA 2021-2027 (INTERREG CENTRAL EUROPE)

Az Interreg Közép-Európa program keretében kilenc közép-európai ország (Ausztria, Csehország, Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia, Szlovénia, Németország és Olaszország) intézményei valósítanak meg együttműködési projekteket, választ adva a régió közös kihívásaira.

A program a turizmus szempontjából releváns specifikus célkitűzést is tartalmaz:

- A kutatási és innovációs kapacitások fejlesztése, valamint a fejlett technológiák alkalmazása – PO1 (i)
- Az intelligens szakosodáshoz és az ipari átmenethez szükséges készségek, valamint vállalkozói készségek fejlesztése – PO1 (iv)
- A természet, a biológiai sokféleség és a zöld infrastruktúra védelmének és megőrzésének fokozása (beleértve a városi területeket is), valamint a szennyezés minden formájának csökkentése – PO2 (vii)
- Együttműködésen alapuló jó kormányzás – ISO 1

ADATLAP

A programban jellemzően stratégiák, akciótervek, szakpolitikai eszközök, képzések és pilot beavatkozások kifejlesztése és megvalósítása, tudás- és jó gyakorlat-csere támogatott.

Preferált területek (többek között):

- Kulturális és kreatív iparágak, valamint turizmus – PO1 (i)
- Az intelligens szakosodás szempontjából releváns ágazatokhoz szükséges készségek, pl. ipar 4.0, digitalizáció, zöld gazdaság, biogazdaság, ezüst gazdaság, egészség- és élettudományok, kulturális és kreatív iparágak, fenntartható turizmus – PO1 (iv)
- Fenntartható turizmus és a természeti örökség hasznosítása – PO2 (vii)
- Integrált területfejlesztési stratégiák, többek között a turizmus és kultúra területén – ISO 1

A program releváns
támogatható
tevékenységei

Kiemelt támogatható tevékenységek (többek között):

- Ágazatokon átívelő együttműködés lehetővé tétele annak elősegítése érdekében, hogy bizonyos ágazatokban, így a turizmusban működő vállalkozások fenntartható módon tudják integrálni a digitális technológiákat termék- és szolgáltatásfejlesztésük során – PO1 (i)
 - A Közép-Európa természeti örökségét hasznosító fenntartható turizmust támogató stratégiák és megoldások kidolgozása és végrehajtása részvételen alapuló megközelítéssel és a használatból eredő konfliktusok elkerülésével – PO2 (vii)
-

	• A közös közép-európai identitáson és a közös történelmi és kulturális örökségen alapuló integrált, határokon átnyúló turisztikai stratégiák kidolgozása és megvalósítása – ISO 1
Finanszírozás	Az igényelhető támogatás (80 %-os mértékű ERFA-hozzájárulás) jellemzően 1,2-2,4 millió euró, amit az egyes országok nemzeti társfinanszírozása egészít ki bizonyos mértékig.
Kedvezményezettek köre	A támogatási kérelem benyújtására jogosult szervezetek köre kifejezetten tág. Egy tipikus partnerségnek 8-10 tagja van. Minimálisan három tag három különböző országból a követelmény, de indikatívan 5-12 partnert jelölnek meg a vonatkozó dokumentumok. Speciális esetben bevonható partner a programrégió kívülről.
Területi lehatárolás	A program területe Ausztriát, Lengyelországot, Csehországot, Szlovákiát, Magyarországot, Horvátországot és Szlovéniát, valamint Észak-Olaszország és Dél- és Kelet-Németország régióit foglalja magába.
A projektek maximális időtartama	A projektek elvben legfeljebb 42 hónapig tarthatnak, és 2029. június 30-ig le kell zárulniuk. Az első felhívás legfeljebb 36 hónapos időtartamot engedett meg.
Várható felhívások ütemezése	2023 év folyamán várható a következő felhívás.
Főbb támogatható költségelemek	Projektelőkészítés. / Eszközök, eszközök értékcsökkenése. / Bérköltségek: egyszerűsített elszámolással a közvetlen költségek 20 %-ának mértékében elszámolhatók. / Utazási- és szállásköltségek: elszámolhatók egyszerűsített elszámolással (flat-rate), melynek mértéke orszáfgüggő (Magyarországon a munkabérköltség 8 %-a). / Az általános költségek: egyszerűsített elszámolással a közvetlen költségek 15 %-ának mértékében elszámolhatók. / Külső szakértelem: kizárólag nevesített 14 kategórián (pl. képzés, fordítás) belül számolhatók el költségek.
A benyújtás nyelve	Angol

3.3 INTERREG DUNA TRANSZNACIONÁLIS PROGRAM 2021-2027 (INTERREG DANUBE COOPERATION PROGRAMME)¹⁴

A program célja az Európai Unió Dunamenti Stratégiájának végrehajtása, a Duna-medence régiói stratégiai együttműködésének elősegítése, kiemelten pedig a térség intézményi kapacitásainak fejlesztése a közös kihívásokat jelentő területeken.

A program 3. számú prioritásához (Szociálisabb Duna Régió), illetve azon belül *A kultúra és a fenntartható turizmus szerepének erősítése a gazdaságfejlesztésben, a társadalmi befogadásban és a társadalmi innovációban* – PO4 (vi) – egyedi célkitűzéshez kapcsolódó beavatkozás (Társadalmi-gazdasági fejlődés az örökségen, a kultúrán és a turizmuson keresztül) a kultúrára és turizmusra építve három fókuszterületen kíván társadalmi és gazdasági fejlődést elérni:

- A helyi kulturális és természeti örökség hasznosítása a fenntartható turisztikai termékek és turisztikai szolgáltatások fejlesztésével a regionális hozzáadott érték és a foglalkoztatás növelése érdekében.
- A kulturális és természeti örökség hozzáférhetőségének javítása mindenki számára, többek között a fiatalok és a kiszolgáltatott csoportok számára a társadalmi befogadás előmozdítása érdekében.
- A közösség által irányított természeti és kulturális örökségkezelés, valamint a kapcsolódó természetalapú és kulturális turizmus népszerűsítése vidéki területeken és kisvárosokban.

ADATLAP

A programban alapvetően az egyedi célkitűzésekhez illeszkedő stratégiák, akciótervek, szakpolitikai eszközök, képzések és pilot beavatkozások kifejlesztése és megvalósítása, illetve tudás- és jó gyakorlat-csere támogatható.

Az adott egyedi célkitűzés esetében a tevékenységek többek között, de nem kizárólag az alábbiak lehetnek:

A program releváns
támogatható
tevékenységei

- A turisztikai és kulturális infrastruktúra, a termékek és szolgáltatások hozzáférhetőségének javítása a veszélyeztetett csoportok, például kisebbségek, fogyatékkal élők, idősek és fiatalok számára.
- A közös természeti és kulturális örökség és kulturális tevékenységek hasznosítása új vagy továbbfejlesztett tematikus kezdeményezések által (pl. specifikus vagy tematikus útvonalak és kezdeményezések), kiemelt hangsúllyal a vidéki és kevésbé frekvenciált területekre.
- A közösségi alapú turizmust szolgáló kapacitásépítés és innovatív modellfejlesztés a helyi közösségek magasabb szintű bevonásának érdekében.

¹⁴ A programdokumentum véglegesnek tekinthető tervezet formájában létezik.

	• Társadalmi innovációs kapacitásépítés a közös kulturális és természeti örökség hasznosításának magasabb szintű támogatása érdekében, különös hangsúllyal a turizmusra és az örökségkezelésre. • Minőségi termékek, szolgáltatások és transznacionális infrastruktúra előmozdítása a turisztikai és kulturális szektorban a hátrányos helyzetű emberek társadalmi befogadásának támogatása érdekében új foglalkoztatási formák és munkalehetőségek révén. • Fenntartható és lassú turisztikai koncepciók, tervezési módszertanok, mintarégiók, illetve menedzsment eszközök előmozdítása a Duna Régióban (tömegturizmus térségeiben és a gyengén fejlett turisztikai szektorral rendelkező régiókban egyaránt).
Finanszírozás	Az adott egyedi célkitűzéshez rendelt keretösszeg: 20.521.121,40 euró (nemzeti társfinanszírozás nélkül). Az átlagos projektméret várhatóan 2 és 4 millió euró között lesz. Az EU-s támogatás mértéke 80 %, míg a társfinanszírozás mértéke országfüggő.
Kedvezményezettek köre	A támogatási kérelem benyújtására az adott téma szempontjából releváns területen működő jogi személyek (beleértve az EGTC-eket) jogosultak, amennyiben megfelelő kapacitásokkal rendelkeznek.
Területi lehatárolás	A programterületet alkotó országok, területek: Ausztria, Bulgária, Horvátország, Csehország, Magyarország, Románia, Szlovákia, Szlovénia, Németország bizonyos régiói, valamint a nem tagállamok közül Bosznia-Hercegovina, Moldova, Montenegró, Szerbia, illetve Ukrajna egyes régiói.
A projektek maximális időtartama	36 hónap
Várható felhívások ütemezése	Az első felhívás megjelenése 2022 harmadik negyedévében várható. Kétkörös pályáztatás valószínűsíthető.
Főbb támogatható költségelemek	Várhatóan az alábbi költségkategóriákba tartozó költségek elszámolására nyílik mód: • bérköltségek, személyi jellegű költségek (választható átalányalapú elszámolás), • adminisztrációs kiadások (átalányalapú elszámolás), • utazási és szállásköltségek (beleértve a napidíjat), • igénybe vett külső szakértelem és szolgáltatások (bizonyos területeken), • eszközök (csak bizonyos típusú eszközök), • infrastruktúra és építés (bizonyos esetekben).

Várhatóan projektelőkészítési költségek is elszámolhatók lesznek.

A benyújtás nyelve	Angol
--------------------	-------

3.4 INTERREG EURÓPA 2021-2027 (INTERREG EUROPE)

A program célja, hogy egymáshoz közelebb hozza az Európai Unió egyes régióit, valamint hozzájáruljon a kohéziós politika megvalósításához a régiók közötti együttműködés támogatásával, a regionális szereplők kapacitásfejlesztésével, valamint a szakpolitikai tudásmegosztás elősegítésével. A 2021-27-es ciklusban egyetlen, több területet lefedő prioritása van a programnak (Jobb együttműködésen alapuló kormányzás), amelynek központi eleme a hatóságok és a releváns *stakeholder* szervezetek intézményi kapacitásának fejlesztése.

A program keretében megvalósuló projektek Európa különböző országainak szakpolitikai szempontból releváns szervezetei közös fejlesztési kérdéseken, problémákon és megoldásokon dolgoznak egymással együttműködésben. A projektek első három évében a résztvevő partnerek közötti tapasztalatcsere, információátadás történik a projekt által érintett szakpolitikai eszközök fejlesztése érdekében. A negyedik évben az egyes régiókat képviselő szervezetek elsősorban az együttműködés eredményeinek és hatásainak nyomon követésére összpontosítanak.

ADATLAP

A program releváns támogatható tevékenységei	A támogatható tevékenységek között szerepel a tapasztalat- és jó gyakorlatcsere, kapacitásfejlesztés a partner szervezeteknél és más érdekelt feleknél, a jó gyakorlatok behozatala a szakpolitikai folyamatokba városi, regionális és nemzeti szinten, illetve az egyéb uniós operatív programok megvalósításába. A korábbi évekkel ellentétben – indokolt esetben – lehetőség van tesztelési célzattal pilot beavatkozások tervezésére. A program által érintett egyedi célkitűzések között megtalálhatók – többek között – az alábbiak: • Kultúra és turizmus a gazdasági fejlődés, a társadalmi befogadás és a társadalmi innováció érdekében; • Fenntartható integrált területfejlesztés, kultúra, természeti örökség, fenntartható turizmus és biztonság (városi és nem városi területek).
Finanszírozás	Az ERFA-támogatás összege jellemzően projektenként 1 és 2 millió euró közötti. A nemzetközi együttműködési projektek keretösszege 334 millió euró. Az első felhíváshoz rendelt költségvetés ennek 40 %-a. Az ERFA-társfinanszírozás mértéke 80 % (civil szervezetek esetében 70 %).
Kedvezményezettek köre	A támogatási kérelem benyújtására jogosultak: hatóságok, a közszféra szervezetei, illetve non-profit szervezetek. Egy tipikus partnerségnek 8-12 tagja van (minimum követelmény: legalább három partner legalább három különböző országból).
Területi lehatárolás	Az Interreg Europe páneurópai szinten működik, így az EU mind a 27 tagállamát, valamint Norvégiát és Svájcot fedi le.

A projektek maximális időtartama	36 hónap + 12 hónap nyomonkövetési fázis + 3 hónap projektzárás.
Várható felhívások ütemezése	Az első felhívás megjelenése: 2022. április 5. Az első felhívás beadási határideje: 2022. május 31. (12:00)
Főbb támogatható költségelemek	Az alábbi költségkategóriákba tartozó költségek elszámolására nyílik mód: • bérköltségek, személyi jellegű költségek; • adminisztrációs kiadások (átalányalapú elszámolás); • utazási és szállásköltségek (választható átalányalapú elszámolás); • igénybe vett külső szakértelem és szolgáltatások (legfeljebb a teljes költségvetés 50 %-a); • eszközök (jellemzően irodai eszközök 7 000 eurót nem meghaladó mértékben); • infrastruktúra és építés (bizonyos esetekben, pilot beavatkozások megvalósításához kötve). Nyertes projektek esetében 17 500 euró előkészítési költség automatikusan elszámolható.
A benyújtás nyelve	Angol

3.5 VISEGRÁDI ALAP (VISEGRAD FUND)

A Visegrádi Alap pályázatai regionális partnerségeket támogatnak a V4 országok civil szervezetei, közintézményei, önkormányzatai, magáncégei, oktatási és kutatási intézményei között, amelyek regionális együttműködési projektek keretében adnak választ a közös kihívásokra. A hét tematikus fókuszterület között szerepel a *Regionális fejlesztés, környezetvédelem és turizmus*, illetve a *Kultúra és közös identitás*.

ADATLAP

A program releváns támogatható tevékenységei	A <i>Regionális fejlesztés, környezetvédelem és turizmus</i> fókuszterület az alábbi tevékenységekre összpontosít: • Új megoldások és tevékenységek kidolgozása és megvalósítása az éghajlatváltozás elleni küzdelem, illetve a környezetvédelem tudatosítása érdekében – a V4 régió belül és kívül. • Fenntartható turizmusfejlesztés helyi és regionális szinten a nemzetközi szaktudás és a megosztásra kerülő know-how ötvözésével. • Innovatív megoldások megvalósítása és megosztása a helyi és regionális infrastruktúra-fejlesztés, várostervezés, területrevitalizáció és mezőgazdaság területén.
	A <i>Kultúra és közös identitás</i> fókuszterület az alábbi tevékenységekre összpontosít: • Közös audiovizuális, irodalmi és egyéb kortárs művészeti termékek létrehozása, illetve bemutatása új közönség számára. • A közös történelmi és kulturális örökségre, valamint a kulturális sokszínűségekre reflektálva közös kutatási és tudásmegosztási tevékenységek megvalósítása. • Önkormányzatok, régiók és helyi csoportok közötti együttműködés létrehozása, illetve a kooperáció elősegítése közös kulturális tevékenységeken keresztül.
Finanszírozás	A támogatási intenzitás mértéke: 100 %.
Kedvezményezettek köre	Visegrád Pályázat: legalább három szervezet – három vagy négy különböző V4 országból – konzorciuma pályázhat.
	Stratégiai Pályázat: legalább négy szervezet – négy különböző V4 országból – konzorciuma pályázhat.
	Kétoldalú Határmenti Együttműködés: legalább két szervezet – két szomszédos V4 országból ¹⁵ – konzorciuma pályázhat.

¹⁵ A pályázat négy lehetséges országekombinációt engedélyez: CZ–PL / CZ–SK / **HU–SK** / PL–SK.

	A megvalósítók lehetnek civil szervezetek, önkormányzatok, iskolák, felsőoktatási intézmények; kutatási és tudományos szervek és közintézmények. Vállalatok szintén lehetnek projekt partnerek, ugyanakkor a projekt keretében nonprofit jellegű tevékenységet kell végezniük. Magánszemélyek, egyéni vállalkozók, minisztériumok, kormányzati ügynökségek, követségek, állami kulturális intézmények, állami vállalatok nem pályázhatnak.
Területi lehatárolás	V4 országok (Cseh Köztársaság, Lengyel Köztársaság, Magyarország, Szlovák Köztársaság). Kétoldalú Határmenti Együttműködés esetében minden projekttevékenységnek az államhatártól számított 40 kilométeres sávon belül kell megvalósulnia.
A projektek maximális időtartama	Visegrád Pályázat: 18 hónap Stratégiai Pályázat: 36 hónap Kétoldalú Határmenti Együttműködés: 18 hónap.
Várható felhívások ütemezése	Beadási határidő: egységesen minden évben február, június, illetve október első napja (12:00).
Főbb támogatható költségelemek	Az alábbi költségkategóriákba tartozó költségek elszámolására nyílik mód: Kiadványkészítés, nyomtatás / Bérleti díjak, illetve kapcsolódó technikai szolgáltatások / Szakértői díjak / Szállás és étkezés / Utazás és postaköltség / Fordítás és tolmácsolás / Díjak, elismerések költségei / Irodai eszközök, fogyóeszközök / Promóciós költségek / Szerzői joghoz, licenciához kötődő költségek / Általános költségek, rezsiköltségek (legfeljebb a teljes költségvetés 15 %-a).
A benyújtás nyelve	Angol

3.6 TOP_PLUSZ-1.1.3-21 – HELYI ÉS TÉRSÉGI TURIZMUSFEJLESZTÉS

Kifejezetten turisztikai fókuszú pályázati felhívás, amely alapvetően öt területre összpontosít:

- A térségben jelentős kulturális és örökségi helyszínek turisztikai fejlesztése keretében az egyes attrakciókat az épített és szellemi örökség értékeinek hasznosításával kell fenntartható turisztikai attrakciókká fejleszteni, és ezen értékekhez illeszkedő látogatóbarát- és élményelemekkel bővíteni.
- A térségben jelentős természeti örökség turisztikai fejlesztése keretében a természeti értékekben rejlő turisztikai potenciál hasznosítása, a térség természeti értékeire alapozott turisztikai vonzerők, helyszínek, látnivalók létesítésére, védelmére, megőrzésére és bemutatására irányuló fejlesztések megvalósítása történik.
- Aktív turizmushoz kapcsolódó fejlesztések (pl. kerékpáros turizmus és horgászturizmus) fejlődését, továbbá – megyén belül – gyalogos, vízi, lovas jármódok szempontjából releváns aktív hálózatok kialakítását, fejlesztését célozzák. Ugyanakkor egyéb, nem hálózatos aktív turisztikai fejlesztések is támogathatók.
- A fenti három tevékenység elemeire épülő turisztikai termékcsomagok létrehozására is lehetőség nyílik, ugyanakkor a termékcsomagok létrehozása önmagában nem támogatott.
- A jelentős turisztikai attrakcióval rendelkező települések turisztikai infrastrukturális és szolgáltatási hiányosságainak felszámolása hozzájárul a már meglévő turisztikai attrakciók korábbinál hatékonyabb hasznosításához, jobb települési integrációjához, javítva a látogatói élményt.

ADATLAP

Az alábbi tevékenységek támogathatók:

- A térségben jelentős kulturális és örökségi helyszínek turisztikai fejlesztése
 - A térség kulturális adottságaira építő új vonzerők létrehozása, meglévők fejlesztése
 - Rendezvények infrastrukturális hátterének fejlesztése
 - Kulturális vonzerőkön alapuló térségi hálózatok – tematikus utak – kialakítása, meglévők fejlesztése

A program releváns
támogatható
tevékenységei

- A térségben jelentős természeti örökség turisztikai fejlesztése
 - Meglévő, többségi önkormányzati tulajdonú gyógyfürdők, fürdők komplex turisztikai infrastruktúra és szolgáltatás fejlesztése
 - Természeti értékek bemutatására alkalmas helyszínek ökoturisztikai fejlesztései
 - Kisvasutak, erdei vasutak (kizárólag keskeny nyomtávú) turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése
 - Természetes fürdőhelyek turisztikai infrastruktúrájának fejlesztése
-

	• Aktív turizmusához kapcsolódó fejlesztések • A fenti tevékenységek elemeire épülő turisztikai termékcsomagok létrehozása • Jelentős turisztikai attrakcióval rendelkező települések turisztikai infrastrukturális és szolgáltatói hiányosságainak felszámolása a komplex élményszerzés érdekében ○ Tájékozódást, információszerzést biztosító kitáblázás. ○ Parkolók építése. ○ Meglévő Tourinform irodák felújítása. ○ Attrakcióhoz vezető (séta)utak kialakítása. ○ Egységes települési tematika, arculat kialakítása (kapcsolódó egyedi tartalmi elemek fejlesztése, interpretációja). ○ Interpretációs elemek fejlesztése a település, illetve attrakcióinak jobb megismertetése érdekében. ○ Turisták által preferált helyeken (attrakció közelében, illetve településközponti helyeken) nyilvános mosdók kialakítása. ○ Pihenőhelyek létesítése. ○ Ivókutak elhelyezése. ○ Attrakcióhoz kapcsolódóan vendéglátóhely, ajándékbolt kialakítása. ○ Internet hozzáférési pontok biztosítása. ○ Szeméttárolók kihelyezése.
Finanszírozás	Pest megye esetében a teljes rendelkezésre álló keretösszeg 6 milliárd forint, az igényelhető támogatás 50-400 millió forint. Komárom-Esztergom megye esetében az <i>Esztergomi tengely és hídfőváros térség</i> számára elkülönített indikatív keretösszeg 590 millió forint, az igényelhető támogatás 120-300 millió forint. Támogatási intenzitás: 100 %.
Kedvezményezettek köre	A támogatási kérelem benyújtására jogosult: • Európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC) • Helyi önkormányzatok • Önkormányzati hivatal (kötségvetési szerv) • Helyi önkormányzatok társulásai

	• Gazdasági társaságok, amelyekben a helyi önkormányzatok, önkormányzati társulások többségi tulajdonrészrel rendelkeznek • Egyházi jogi személyek • Magyarország területén alapított, magyarországi székhellyel rendelkező, jogi személyiséggel bíró civil szervezetek jelentős része • Térségi fejlesztési tanács • Bizonyos sportági, turisztikai szövetségek A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség
Területi lehatárolás	Magyarország.
A projektek maximális időtartama	36 hónap
Várható felhívások ütemezése	Pest megye esetében: • első benyújtási szakasz: 2022. március 16. – 2022. június 1. Komárom-Esztergom megye esetében: • első benyújtási szakasz: 2022. március 21. – 2022. június 1. • második benyújtási szakasz: 2022. augusztus 22. – 2022.szeptember 30.
Főbb támogatható költségelemek	Az alábbi költségek elszámolására nyílik mód: • Projektelőkészítés költségei (Előzetes tanulmányok, dokumentumok költségei / Műszaki dokumentáció költségei / Közbeszerzés költsége / Egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség) • Beruházáshoz kapcsolódó költségek (Ingatlan vásárlás költségei / Egyéb, ingatlanhoz kapcsolódó kártalanítási költségek / Terület-előkészítési költség / Építéshez kapcsolódó költségek / Eszközbeszerzés költségei / Immateriális javak beszerzésének költsége / Kármentesítéshez kapcsolódó műszaki beavatkozás költsége) • Szakmai tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatások költségei (Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége / Egyéb műszaki jellegű szolgáltatások költsége / Egyéb szakértői szolgáltatási költségek / Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei / Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó és indokolt bérleti díj / Egyéb szolgáltatási költségek / Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége) • Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei (megbízási díj / munkabér / foglalkoztatást terhelő adók, járulékok / személyi jellegű egyéb kifizetések / utazási költség / szállásköltség / helyi közlekedés költségei / napidíj).

-
- Projekt menedzsment költségek (Személyi jellegű ráfordítás / Útiköltség, kiküldetési költség / Igénybe vett szakértői szolgáltatás díja / Iroda, eszköz és immateriális javak bérleti költsége / anyag és kis értékű eszközök költsége)
 - Adók, közterhek
-

A benyújtás nyelve

Magyar
